

Nr 762

Av herrar Fälldin och Boo, *angående buss- och flygresor för värnpliktiga.*

(Lika lydande med motion nr 635 i Första kammaren)

Befolkningsomflyttningen i olika delar av landet har medfört, att många värnpliktiga numera har att fullgöra sin militärtjänstgöring på förband långt från hemorten. Så fullgör exempelvis ett mycket stort antal ungdomar från stockholmsregionen sin första tjänstgöring i övre Norrland eller på Gotland.

Som en kompensation för de ökade krav, som därmed ställts på många värnpliktiga, genom minskade kontakter med hemorten och sämre möjligheter att tillgodogöra sig fritiden, har tack vare rabattavtal med SJ tillkommit systemet med vissa fria *järnvägsresor*. F. n. åtnjuter de värnpliktiga fem fria tågresor, varav tre vid längre övningsuppehåll och två vid kortare, med möjlighet att i särskilda fall kunna erhålla ytterligare en fri resa. Dessutom finns enligt överenskommelse med SJ sedan länge förmånen av s. k. militära veckoslutsbiljetter, d. v. s. tur och retur-resa för enkel biljett.

Då det gäller *bussresor* finns inga motsvarade förmåner för de värnpliktiga, vare sig på SJ:s busslinjer eller vid privata bussföretag. Förhållandet blir alltmör kännbart för de värnpliktiga, då en rad järnvägslinjer succesivt läggs ner och ersätts med busslinjer. De värnpliktigas reseförmåner blir därmed mycket skiftande till följd av järnvägsrationaliseringen, beroende på om hemresan sker med tåg eller måste ske med buss. Det är angeläget, att dessa orättvisa förhållanden, som i vissa fall kan bli mycket framträdande då det rör sig om långa färdsträckor, såvitt möjligt avlägsnas genom avtal med bussföretagen motsvarande dem som gäller för järnväg, eller att de värnpliktiga, som kommer i kläm genom järnvägsnedläggningen, kan kompenseras på annat sätt.

Då det gäller *flygresor* existerar inte heller — så när som beträffande Gotland — sådana rabattförmåner som gäller för järnväg. Den s. k. air-liften kan på grund av sin osäkerhet inte räknas i detta sammanhang. Det vore emellertid angeläget, att ett rabattavtal även kunde komma till stånd med Linjeflyg, innebärande viss nedsättning av resekostnaderna för sådana värnpliktiga som tjänstgör på visst avstånd från hemorten. För dem, som placerats på mycket stort avstånd från hemorten och därmed av samhället försatts i en sämre situation än flertalet andra värnpliktiga, bör även samhället

ge den rimliga förmånen, att vissa ledighetsresor blir fria. För t. ex. en värnpliktig, som har sitt hem i Sydsverige men är tjänstgöringsplacerad i Boden, kan det för utnyttjandet av fritiden ha stor betydelse om sträckan Luleå—Stockholm kan ske med flyg.

Med stöd av det anförda anhålles,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa om åtgärder i syfte att bereda samtliga värnpliktiga möjlighet att i fråga om bussresor åtnjuta samma förmåner som vid järnvägsresa samt bereda sådana värnpliktiga som tjänstgör på stort avstånd från sin hemort möjlighet att åtnjuta sådana förmåner i fråga om flygresor.

Stockholm den 26 januari 1964

Thorbjörn Fälldin

Karl Gust. H. Boo